

A TARTALOMBÓL:

- ☐ Megbízható vagy kockázatos adózó?
- ☐ Iparüzési adót érintő kérdések

E egyéni vállalkozókat érintő információk

T társas vállalkozásokat (Bt., Kft.) érintő információk

M magánszemélyeket érintő információk

!!! különösen fontos információk,
pl. törvény által előírt kötelezettségek

MEGBÍZHATÓ VAGY KOCKÁZATOS ADÓZÓ?

2016. ÁPRILISÁBAN MEGKEZDI A NAV AZ ADÓZÓK MINŐSÍTÉSÉT

!!! T E

2016. január 1-től az Art-ben új előírás, hogy a NAV a cégbejegyzésre kötelezett és az Áfa-regisztrált adózókat a jogkövetési hajlandóságuk alapján negyedévente minősíti, a negyedévet követő 30 napon belül. Az első minősítésről az adózók elektronikus úton értesítést kapnak. Amennyiben az adózó minősítése a későbbiekben nem változik, erről az adóhatóság nem küld értesítést. A 2016. második negyedéves minősítés ügyfélkapun keresztüli lekérdezése első alkalommal 2016 augusztusától válik lehetővé az adózó számára.

A megbízható adózók az adóeljárások során különböző előnyöket élveznek, a kockázatosakkal szemben pedig szigorúbban lép fel az adóhatóság. A minősítéstől a jogalkotók az adófizetési morál javulását várják.

Az adózók minősítése következtében az lehet megbízható adózó, aki legalább 3 éve folyamatosan működik (vagy Áfa-regisztrált), nincs 500 ezer Ft-ot meghaladó nettó adó tartozása és nem minősül kockázatos adózónak. További feltétel, hogy a tárgyévben és az azt megelőző 5 évben

- az adózó terhére megállapított összes adókülönbözet ne haladja meg tárgyévi adóteljesítményének 3%-át,
- nem indítottak ellene végrehajtást, nem áll csőd, felszámolási vagy kényszertörlési eljárási alatt, nem áll fokozott adóhatósági felügyelet alatt, nem áll vagy nem állt adószám törlés vagy felfüggesztés hatálya alatt,
- akinél az aktuális adóévben és az azt megelőző 2 évben kiszabott és esedékessé vált mulasztási bírság összege meghaladja tárgyévi adóteljesítménye 1%-át.

A **megbízható adózók** számos kedvezményben részesülnek, így például az adóhatósági ellenőrzés időtartama esetükben nem haladhatja meg a 180 napot. Bejelentési, bevallási, adatszolgáltatási kötelezettségük elmulasztása vagy hibás teljesítése esetén az adóhatóság előbb felhívja őket kötelezettségük teljesítésére, illetve a hiba javítására, mulasztási bírságot csak akkor szab ki, ha a felhívás eredménytelen volt. Esetükben a kiszabható adóbírság, ill. mulasztási bírság nem haladhatja meg az általános érték 50%-át. A megbízható adózók számára a maximum 500 ezer Ft összegű tartozásukra az adóhatóság évente egy alkalommal automatikusan 12 havi pótlékmentes részletfizetést engedélyez.

Kockázatos adózónak minősülnek azok, akik nagy összegű adóhiányt vagy tartozást halmoztak fel, be nem jelentett alkalmazottat foglalkoztatnak vagy egy éven belül legalább 2 alkalommal üzletbezárásra büntették őket. A kockázatos adózói minősítés 1 évig áll fenn, azonban a soron következő negyedéves minősítéskor megszűnik, amennyiben az adózó az arra okot adó adóhiányt, ill. adó tartozást, valamint a kapcsolódó bírságot és pótlékot megfizette. Esetükben az adóhatósági ellenőrzés határideje 60 nappal meghosszabbodik, a visszaigényelt Áfa kiutalási határideje 75 nap, az őket terhelő késedelmi pótlék a jegybanki alapkamat 5-szöröse, a kiszabható mulasztási bírság és adóbírság legkisebb mértéke az általános szabályok szerint kiszabható bírság felső határának 50%-a, továbbá a kiszabható bírság felső határa a törvényi maximum 150%-a.

2006-tól van érvényben a **minősített adózó** fogalma. A minősített adózók adatbázisában az az adózó szerepelhet, aki legalább 3 éve működik, az elévülési

időn belül nem volt adóhiánya, a NAV nem indított ellene végrehajtási eljárást, egy naptári évben kettőnél több fizetési könnyítési kérelme nem volt, nem áll és a működése során nem állt csőd-, felszámolási, kényszer-végelszámolási, kényszer-törlési eljárás alatt. A minősített adózók megbízható gazdasági szereplőknek tekinthetők. Beadhatnak ún. sürgősségi fizetési könnyítési kérelmet is, amelynek az ügyintézési határideje 15 nap. A minősített adózók is „kedvezményekben” részesülhetnek, pl. az EKAER-rendszerben a kockázati biztosíték alól mentesülnek. A minősített

adózói adatbázisba történő felvétel iránti kérelmet az adózó a T112 adatlap kitöltésével és a NAV-hoz történő eljuttatásával kérheti (a kérelmen az adózó neve, adószáma, székhelye szerepel). A minősített adózói adatbázisban szereplő adózókat a NAV folyamatosan vizsgálja, amennyiben a hatóság törli az adózót ezen adatbázisból valamely adózói hiányossága miatt, erről értesítést küld. ■

Kovács Andrea
okl. adószakértő

IPARÚZÉSI ADÓT ÉRINTŐ KÉRDÉSEK

Közeleg az évvárás, ennek kapcsán nem árt, ha átvizsgáljuk kicsit az iparúzési adóval kapcsolatos teendőinket és választási lehetőségeket. Kiinduló pontunk ugyebár az 1990. évi C. törvény a helyi adókról.

Főszabály

39. § (1)

Állandó jelleggel végzett iparúzési tevékenység esetén az adó alapját a következő módon számoljuk:

Nettó árbevétel – Eladott áruk beszerzési értéke – Közvetített szolgáltatások értéke – Alvállalkozói teljesítések értéke – Anyagköltség – Alaputatás, alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés adóévben elszámolt közvetlen költsége

Fontos tudni, hogy az önkormányzatok ellenőrzéseik alkalmával főleg a közvetített szolgáltatásokat szeretik górcső alá venni, hiszen ha ott valamit nem találnak megfelelőnek, máris átminősíthetik igénybe vett szolgáltatássá, ami pedig nem vonható le a nettó árbevételből. Sajnos a helyi adó törvény kicsit szigorúbban fogalmazza meg, mi is az a közvetített szolgáltatás. Feltétele például, hogy írásos szerződésünk legyen mindkét féllel (akitől vesszük, és akinek továbbadjuk a szolgáltatást azzal is), és a szerződésbe bele kell foglalni a közvetítés lehetőségét is. Valamint az se elég, ha globálisan minden számlánkra ráírjuk, hogy „A számla közvetített szolgáltatást tartalmaz”, hanem egyértelműen ki kell derülnie a számlából, hogy melyik tétel sor a közvetített. A jó hír viszont, hogy szerencsére a közmű számláknál a teljes összeg mehet anyagköltségre.

Ne feledjük a korlátokat sem! 500 millió forintos árbevételig a csökkentő tételek teljes összege, 500 millió forintot meghaladó, de 20 milliárd forintot meg nem haladó összegből már csak az e sávba jutó csökkentő tételek 85%-a, 20 milliárd forintot meghaladó, de 80 milliárd forintot meg nem haladó összegből a 75%-a, és a 80 milliárd forint feletti árbevételre jutó csökkentő tételek 70%-a vonható le.

Illetve ne felejtjük el, hogy a főszabályt alkalmazóknál figyelniük kell a kapcsolt vállalkozások összeheszmítási kötelezettségére is, kivéve ha az ELÁBÉ és a közvetített szolgáltatások összege nem éri el az árbevétel 50%-át. Az összeheszmítás nagyon egyszerű. Össze kell adni a kapcsolt vállalkozások árbevételét és a csökkentő tételeket is, és így kiszámolni az összeheszmított adóalapot, amit utána az árbevételek arányában szét kell osztani az egyes vállalkozások között.

Egyszerűsített módszerek

39/A. §

Itt találjuk az átalányadózó vállalkozásokra vonatkozó szabályt, mely szerint az adó alapja a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti átalányban megállapított jövedelem 20%-al növelt összege, azzal, hogy az adó alapja nem lehet több, mint a bevétel 80%-a.

Valamint itt kell keresni a 8 millió forint árbevétel alatti vállalkozásokra vonatkozó azon szabályt is, ami szerint az adó alapja az árbevétel 80%-a lesz. Ez utóbbi kimondottan a szellemi tevékenységet folytató vállalkozások körében népszerű, ahol az anyagi jellegű költségek még a bevétel 20%-át sem érik el. Náluk érdemes év végén a főszabály szerint és ez alapján is kiszámítani az adóalapot, és a kedvezőbb szerint elkészíteni a bevallást.

39/B. §

Itt találjuk az evásokra vonatkozó szabályt, akik adóalapjukat az egyszerűsített vállalkozói adó alapjának 50%-ában is megállapíthatják. Mivel általában nekik is kevés a költségük, ezért ennél kedvezőbb lehetőséget keresve sem találnának.

A kivások számára is van egy egyszerűsített módszer, miszerint ők az iparúzési adó alapját a kisvállalati adó alapjának 20%-kal növelt összegében is megállapíthatják.

Talán az egyik legismertebb a katások azon választási lehetősége, hogy székhelyük és telephelyük szerinti önkormányzatonként 2,5–2,5 millió forint legyen az adóalapjuk. Ez általában fix 50.000 Ft-os fizetendő adót jelent nekik évente, persze ahol 2%-nál kisebb az adó mértéke, ott ez kevesebb. Mivel ezt a lehetőséget a katásoknak csak előre felé lehet választani egy-egy adóévre, ezért igen komoly számítások és tervezés kell, hogy megelőzze azt. A legjobb tanács, hogy katásként csak akkor válasszuk ezt a módszert, ha csak egy önkormányzathoz tartozunk, valamint ha biztosan tudjuk, hogy bevételünk 3.125.000 Ft felett lesz, és nem nagyon lesz költségünk. Hiszen ha ennél kisebb az árbevétel, akkor a 80%-os szabállyal biztosan jobban járunk, ha pedig sok a költségünk, akkor a főszabály szerint érdemes inkább elszámolnunk az iparüzési adóval év végén.

Helyi adó megosztása

Amennyiben a vállalkozásnak különböző településre esik a székhelye és telephelyei, akkor a rájuk jutó adóalapot meg kell osztani, és minden önkormányzat felé bevallási és fizetési kötelezettség terheli. A megosztási módszerek:

- személyi jellegű ráfordítás arányos (a bérköltség és járulékok arányát figyelembe véve kell megosztani; ha valaki díjazás nélkül végez munkát, annál a személynél 500 ezer Ft-os összeget kell figyelembe venni; ha székhelyen nem dolgozik senki sem, akkor az a szabály, hogy legalább 10%-ot kell oda tenni)
- eszközérték arányos (az eszközök tárolási helyét alapul véve az adott évi értécsökkenések arányát kell figyelembe venni)
- komplex módszer (adóévet megelőző évben 100 millió Ft adóalapot meghaladó vállalkozás esetében csak ez alkalmazható)

Adókedvezmények, mentességek

Önkormányzati rendelet alapján mentes lehet a 2,5 millió forintos adóalapot el nem érő vállalkozás, illetve ha a házi orvos, védőnő vállalkozási szintű iparüzési adóalapja az adóévben a 20 millió forintot nem haladja meg.

Ha egyik évről a másikra van növekmény a KSH szerinti átlagos állományi létszámban, akkor igénybe vehetjük a foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó kedvezményt, mely növekményenként 1 millió Ft. Induló vállalkozásnál első évben semmiképpen se hagyjuk ki ezt a lehetőséget, hiszen ott nulla az előző éves állományi létszám. Fontos, hogy itt figyelmen kívül kell hagyni a támogatással foglalkoztatottakat, és akik kapcsolt vállalkozástól érkeznek. Ha következő évben 5%-al csökken a létszám, akkor akkora adóalapot kell visszakorrigálni, amennyi kedvezményt előző évben igénybe vettünk.

Az iparüzési adó csökkenthető az ideiglenes tevékenység után megfizetett adóval, illetve a megfizetett útdíj 7,5%-val. ■

Fülöp Olga
mérlegképes könyvelő